

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-74-AR65.9

Datum: 29. april 2008.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Fausto Pocar, predsjedavajući
sudija Mohamed Shahabuddeen
sudija Mehmet Güney
sudija Andrésia Vaz
sudija Theodor Meron

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 29. aprila 2008.

TUŽILAC

protiv

**JADRANKA PRLIĆA
BRUNE STOJIĆA
SLOBODANA PRALJKA
MILIVOJA PETKOVIĆA
VALENTINA ĆORIĆA
i BERISLAVA PUŠIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO "ŽALBI TUŽIOCA NA ODLUKU PO DRUGOM ZAHTJEVU ZA
PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU OPTUŽENOG STOJIĆA
OD 8. APRILA 2008."**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Douglas Stringer

Obrana:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Kharim Khan za Brunu Stojića
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Vesna Alaburić i g. Nicholas Stewart za Milivoja Petkovića
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Ćorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

Prijevod

1. Žalbeno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud) rješava po žalbi Tužilaštva (dalje u tekstu: tužilac)¹ na odluku koju je 8. aprila 2008. donijelo Pretresno vijeće III (dalje u tekstu: Pretresno vijeće), kojom se odobrava privremeno puštanje na slobodu Brune Stojića (dalje u tekstu: optuženi).²

I. PROCEDURALNI KONTEKST

2. Dana 30. januara 2008. godine branioci Brune Stojića (dalje u tekstu: odbrana) podnijeli su zahtjev za privremeno puštanje optuženog na slobodu do početka izvođenja dokaza odbrane.³ Dana 19. februara 2008. godine Pretresno vijeće je odobrilo privremeno puštanje optuženog na slobodu.⁴ Dana 21. februara 2008. godine tužilac je uložio žalbu na Odluku od 19. februara 2008. i srodne odluke kojima se odobrava privremeno puštanje na slobodu saoptuženih u ovom predmetu.⁵ Dana 11. marta 2008., Žalbeno vijeće je odobrilo Objedinjenu žalbu tužioca i poništilo ranije odobrenje Pretresnog vijeća za privremeno puštanje na slobodu svih optuženih.⁶ Kada je riječ o optuženom u ovom slučaju, Žalbeno vijeće je posebno konstatovalo da je Pretresno vijeće načinilo prepoznatljive greške time što nije izričito razmotrilo uticaj Odluke na osnovu pravila 98bis⁷ prilikom odobravanja privremenog puštanja na slobodu i i što je zaključilo da se argumenti koje su iznijeli optuženi mogu smatrati humanitarnim razlozima koji daju osnova za odobrenje privremenog puštanja na slobodu.⁸ Žalbeno vijeće je dalje zaključilo da opravdanje za puštanje na slobodu koje su ponudili optuženi nije dovoljno ubjedljivo, posebno imajući u vidu Odluku na osnovu pravila

¹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.9, Žalba tužilaštva na Odluku po drugom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Stojića od 8. aprila 2008., 9. april 2008. (dalje u tekstu: Žalba).

² *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka po zahtjevu optuženog Stojića za privremeno puštanje na slobodu, s Povjerljivim dodatkom, 8. april 2008. (dalje u tekstu: Pobjijana odluka).

³ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, *Povjerljivi zahtjev* Brune Stojića za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga, 30. januar 2008. (dalje u tekstu: Zahtjev od 30. januara 2008.), par. 1.

⁴ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka po zahtjevu optuženog Stojića za privremeno puštanje na slobodu, s Povjerljivim dodatkom, 19. februar 2008. (dalje u tekstu: Odluka od 19. februara 2008.).

⁵ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet IT-04-74-AR65.5, Objedinjena žalba tužioca na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Ćorića prije izvođenja dokaza odbrane, 21. februar 2008. (dalje u tekstu: Objedinjena žalba).

⁶ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Ćorića, 11. mart 2008. (dalje u tekstu: Odluka Žalbenog vijeća od 11. marta 2008.).

⁷ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Usmena odluka donesena na osnovu pravila 98bis, T., 20. februar 2008. (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 98bis), str. 27200-27238

⁸ Odluka Žalbenog vijeća od 11. marta 2008., par. 19-21.

Prijevod

98bis, da opravda primjenu diskrecionog ovlašćenja Pretresnog vijeća u prilog davanja odobrenja za privremeno puštanje optuženih na slobodu.⁹

3. Dana 27. marta 2008. godine odbrana je podnijela "Zahtjev Brune Stojića za privremeno puštanje na slobodu tokom preostalog dijela perioda između okončanja dokaznog postupka tužioca i početka dokaznog postupka odbrane" (dalje u tekstu: Zahtjev za privremeno puštanje na slobodu), u kom je, između ostalog, ustvrdila da nove okolnosti opravdavaju privremeno puštanje na slobodu – naime pogoršanje zdravstvenog stanja majke optuženog, zajedno s fizičkim i psihičkim opterećenjem koje zdravstveno stanje članova uže porodice optuženog i dugotrajnost suđenja predstavljaju za njega samog.¹⁰ Pored toga, odbrana tvrdi da Odluka na osnovu pravila 98bis ne dovodi do povećanja rizika bjekstva optuženog.¹¹ Odbrana je sljedećeg dana dostavila *Corrigendum* u kom je priložila dva nova dokumenta kao potkrepu Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu.¹² Dana 2. aprila 2008. godine odbrana je dostavila *Addendum* Zahtjeva za privremeno puštanje na slobodu, kojim obavještava Vijeće o tome da je kod punice optuženog koja je u starijim godinama dijagnosticiran relaps kanceroznog tumora koji iziskuje neodložnu hospitalizaciju i tvrdi da ovaj događaj predstavlja dodatni, "dovoljno ubjedljiv" humanitarni razlog koji ide u prilog Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu.¹³

4. Tužilaštvo u svom odgovoru tvrdi da optuženi nije naveo nove ili dovoljne razloge za puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga i da je Odluka na osnovu pravila 98bis značajno povećala rizik bjekstva optuženog, iziskujući potrebu da optuženi pokaže više kako bi opravdao svoje privremeno puštanje na slobodu.¹⁴ Dana 7. aprila 2008. godine odbrana je dostavila Drugi *corrigendum*, u kom razjašnjava da se ozbiljno pogoršalo zdravstveno stanje

⁹ Odluka Žalbenog vijeća od 11. marta 2008., par. 21.

¹⁰ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, *Povjerljivi zahtjev Brune Stojića za privremeno puštanje na slobodu tokom preostalog dijela perioda između okončanja dokaznog postupka tužilaštva i početka izvođenja dokaza odbrane*, 27. mart 2008. (dalje u tekstu: Zahtjev za privremeno puštanje na slobodu), par. 4-8. Žalbeno vijeće napominje da su sve informacije o zdravstvenom stanju optuženog i članova njegove porodice sadržane u ovoj odluci učinjene javnim u Pobjijanoj odluci.

¹¹ *Id.*, par. 10-13.

¹² *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, *Povjerljivi Corrigendum Zahtjeva Brune Stojića za privremeno puštanje na slobodu tokom preostalog dijela perioda između okončanja dokaznog postupka tužioca i početka dokaznog postupka odbrane*, sa povjerljivim dodacima A i B, 28. mart 2008. (dalje u tekstu: *Corrigendum*).

¹³ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, *Povjerljivi Addendum Zahtjeva Brune Stojića za privremeno puštanje na slobodu tokom preostalog dijela perioda između okončanja dokaznog postupka tužioca i početka dokaznog postupka odbrane od 27. marta 2008.*, s povjerljivim dodacima A i B, 2. april 2008. (dalje u tekstu: *Addendum*), par. 1-3.

¹⁴ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, *Objedinjeni odgovor tužioca na 1) Zahtjev Jadranka Prlića za privremeno puštanje na slobodu podnesen 26. marta 2008;* 2) *Zahtjev Brune Stojića za privremeno puštanje na slobodu tokom preostalog dijela perioda između okončanja dokaznog postupka tužioca i početka izvođenja dokaza odbrane s povjerljivim dodacima A i B, podnesen 27. marta 2008.*; i 3) *Zahtjev Velentina Ćorića za privremeno puštanje na slobodu, podnesen 25. marta 2008.* (dalje u tekstu: *Odgovor tužioca na Zahtjev za privremeno puštanje na slobodu*), par. 1-3.

Prijevod

njegove dvadesetšestogodišnje kćerke, a ne majke kako je to greškom navedeno u Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu i da to predstavlja novu i ubjedljivu humanitarnu okolnost u prilog Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu.¹⁵

5. Dana 8. aprila 2008., Pretresno vijeće je donijelo Pobijanu odluku kojom je odobrilo privremeno puštanje optuženih na slobodu i naložilo da se ono odloži u skladu s pravilom 65(F) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), nakon što je usvojilo argument tužioca da, ukoliko privremeno puštanje na slobodu bude odobreno, namjerava da uloži žalbu.¹⁶ Dana 9. aprila 2008., tužilac je dostavio ovu Žalbu. Odbrana je odgovorila 11. aprila 2008.¹⁷ Tužilac nije replicirao.

II. STANDARD PREISPITIVANJA

6. Žalbeno vijeće podsjeća da interlokutorna žalba nije preispitivanje odluke pretresnog vijeća *de novo*.¹⁸ Žalbeno vijeće je ranije konstatovalo da je odluka u vezi s privremenim puštanjem na slobodu koju donese pretresno vijeće na osnovu pravila 65 Pravilnika diskrecione prirode.¹⁹ Shodno tome, relevantna provjera nije to da li se Žalbeno vijeće s tom diskrecionom odlukom slaže nego to da li je pretresno vijeće prilikom donošenja te odluke pravilno primijenilo svoje diskreciono ovlaštenje.²⁰

7. Kako bi uspješno osporila neku diskrecionu odluku u vezi s privremenim puštanjem na slobodu, strana u postupku mora pokazati da je pretresno vijeće načinilo "prepoznatljivu grešku".²¹ Žalbeno vijeće će poništiti odluku pretresnog vijeća u vezi s privremenim puštanjem na slobodu samo ako utvrdi da je ona (1) zasnovana na netačnom tumačenju mjerodavnog

¹⁵ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Drugi *Corrigendum* Zahtjeva Brune Stojića za privremeno puštanje na slobodu tokom preostalog dijela perioda između okončanja dokaznog postupka tužioca i početka dokaznog postupka odbrane, s povjerljivim dodacima 1 i 2, 7. april 2008. (dalje u tekstu: Drugi *corrigendum*), par. 3-4.

¹⁶ Pobijana odluka, str. 6 i 9.

¹⁷ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.9, Odgovor Brune Stojića na Žalbu tužilaštva na Odluku po zahtjevu optuženog Stojića za privremeno puštanje na slobodu od 8. aprila 2008., 11. april 2008.

¹⁸ *Vidi npr. Tužilac protiv Haradinaja, Balaja i Brahimaja*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi Lahija Brahimaja na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija njegovo privremeno puštanje na slobodu, 9. mart 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Brahimaj*), par. 5; *Tužilac protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 6; *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi Ljube Boškskog u vezi s privremenim puštanjem na slobodu, 28. septembar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Boškoski* od 28. septembra 2005.), par. 5.

¹⁹ *Vidi npr. Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimske pauze, 14. decembar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milutinović*), par. 3; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija zahtjev Ljubomira Borovčanina za privremeno puštanje na slobodu, 30. juni 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Borovčanin* od 30. juna 2006.), par. 5.

²⁰ *Ibid.* (unutrašnji citati izostavljeni).

²¹ *Ibid.*

prava; (2) zasnovana na flagrantnom netačnom zaključku o činjenicama; ili da je (3) toliko nepravična ili nerazumna da predstavlja zloupotrebu diskrecionog ovlaštenja pretresnog vijeća.²² Žalbeno vijeće će takođe razmotriti da li je pretresno vijeće prilikom donošenja odluke pridalo težinu vanjskim ili irelevantnim faktorima ili da je pridalo težinu ili dovoljnu težinu relevantnim faktorima.²³

III. MJERODAVNO PRAVO

8. Na osnovu pravila 65(A) Pravilnika, optuženi, nakon što je pritvoren ne može biti privremeno pušten na slobodu izuzev po nalogu sudskog vijeća. Shodno pravilu 65(B) Pravilnika Vijeće može odobriti privremeno puštanje na slobodu samo nakon što zemlji-domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uvjerilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu.²⁴

9. Prilikom odlučivanja da li su uslovi iz pravila 65(B) Pravilnika ispunjeni, pretresno vijeće mora uzeti u obzir sve relevantne faktore za koje bi se od razumnog pretresnog vijeća očekivalo da ih prije donošenja odluke uzme u obzir. Ono zatim mora dati obrazloženo mišljenje u kom će iznijeti svoj stav o ovim relevantnim faktorima.²⁵ Koji su to relevantni faktori i koju im težinu valja pridati zavisi od konkretnih okolnosti u svakom predmetu.²⁶ Ovo zbog toga što odluke po zahtjevima za privremeno puštanje na slobodu sadrže mnoštvo činjenica a slučajevi se razmatraju na pojedinačnoj osnovi u svjetlu konkretnih prilika svakog optuženog ponaosob.²⁷ Pretresno vijeće je dužno da ove okolnosti procijeni ne samo prema njihovom stanju u vrijeme kada donosi svoju odluku o privremenom puštanju na slobodu, nego

²² *Ibid.*

²³ *Vidi npr. Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-99-37-AR73, IT-01-50-AR73 i IT-01-51-AR73, Obrazloženje odluke po interlokutornoj žalbi tužioca na odbijanje zahteva za spajanje postupka, 18. april 2002., par. 5; *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR73.7, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku pretresnog veća o dodeli branioca, 1. novembar 2004., par. 10; Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 6, fusnota 10; *Tužilac protiv Tolimira i drugih*, predmet br. IT-04-80-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojima se odobrava privremeno puštanje na slobodu, 19. oktobar 2005., par. 4; Odluka u predmetu *Brahimaj*, par. 5; *Tužilac protiv Delića*, predmet br. IT-04-83-AR73.1, Odluka po interlokutornoj žalbu Rasima Delića na Odluku Pretresnog vijeća da se prihvate dokazni predmeti 1316 i 1317, 15. april 2008., par. 6.

²⁴ Odluka u predmetu *Brahimaj*, par. 6.

²⁵ *Ibid.*, par. 8.

²⁶ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

²⁷ *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi Johana Tarčulovskog o privremenom puštanju na slobodu, 4. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Tarčulovski*), par. 7.

takođe, u onoj mjeri u kojoj se to može predvidjeti, i u vrijeme očekivanog povratka optuženog na Međunarodni sud.²⁸

Prijevod

IV. DISKUSIJA

10. Tužilac tvrdi da je Pretresno vijeće načinilo dvije prepoznatljive greške koje predstavljaju zloupotrebu diskrecionog ovlaštenja u davanju odobrenja za privremeno puštanje optuženog na slobodu i traži od Žalbenog vijeća da ukine Pobjianu odluku iz tih razloga.²⁹ Konkretno, on tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo (i) u zaključivanju da okolnosti opravdavaju određivanje perioda od svije sedmice za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga i (ii) u primjeni svoje Odluke na osnovu pravila 98*bis* u ovom slučaju.³⁰ Odbrana u Odgovoru tvrdi da tužilac nije pokazao nijednu prepoznatljivu grešku Pretresnog vijeća u davanju odobrenja za privremeno puštanje optuženog na slobodu i traži od Žalbenog vijeća da po kratkom postupku odbije odgodu izvršenja Pobjijane odluke ili, alternativno, da odbije Žalbu.³¹

²⁸ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

²⁹ Žalba, par. 2-3, 18, 21 i str. 9.

³⁰ Žalba, par. 2.

³¹ Odgovor, par. 18.

(A) Odluka na osnovu pravila 98bis

11. Tužilac tvrdi da je Pretresno vijeće načinilo prepoznatljivu grešku kada je propustilo da se izričito pozabavi uticajem svoje Odluke na osnovu pravila 98bis prilikom davanja odobrenja za privremeno puštanje na slobodu.³² Tužilac tvrdi da, u svjetlu Odluke na osnovu pravila 98bis, postoji znatno veći rizik bjekstva optuženog, što iziskuje to da optuženi mora pokazati više kako bi opravdao privremeno puštanje na slobodu, i da Pretresno vijeće nije u dovoljnoj mjeri razmotrilo ovaj faktor kada je odobrilo privremeno puštanje na slobodu u ovoj fazi postupka.³³ Tužilac napominje da je Pretresno vijeće u Pobjijanoj odluci dodalo dopunski uslov za privremeno puštanje na slobodu; naime, to da se optuženi zadrži u Zagrebu, Hrvatska pod dvadesetčetverosatnim nadzorom hrvatskih vlasti i da se svakodnevno javlja policijskim vlastima.³⁴ Međutim, tužilac tvrdi da se ovaj uslov "ne bavi u dovoljnoj mjeri izmijenjenom okolnošću [Odluke] Pretresnog vijeća na osnovu pravila 98bis, osobito u svjetlu nedovoljno obrazložene humanitarne osnove za privremeno puštanje na slobodu".³⁵

12. U odgovoru, odbrana tvrdi da Pretresno vijeće nije propustilo da se pozabavi uticajem Odluke na osnovu pravila 98bis kada je odobrilo privremeno puštanje optuženog na slobodu.³⁶ Naprotiv, odbrana navodi da je Pretresno vijeće pažljivo razmotrilo zaključak Žalbenog vijeća da je Odluka na osnovu pravila 98bis dovela do povećanog rizika bjekstva optuženog; međutim, ono se u konačnici uvjerilo da je rizik eventualnog bjekstva otklonjen uslovom dvadesetčetverosatnog nadzora hrvatskih vlasti nad optuženim tokom njegovog privremenog boravka na slobodi.³⁷

13. Žalbeno vijeće napominje da se Pretresno vijeće izričito pozabavilo uticajem svoje Odluke na osnovu pravila 98bis prilikom davanja odobrenja za privremeno puštanje na slobodu. Pretresno vijeće je podsjetilo na zaključak iz Odluke Žalbenog vijeća od 11. marta 2008. da Odluka na osnovu pravila 98bis predstavlja značajnu promjenu okolnosti koja opravdava ponovnu i temeljitu procjenu rizika bjekstva svakog od saoptuženih u ovom predmetu.³⁸ Pretresno vijeće je u skladu s tim zaključilo da u svjetlu Odluke na osnovu pravila 98bis ono ne bi trebalo primijeniti svoje diskreciono ovlaštenje u prilog davanju

³² Žalba, par. 21.

³³ Žalba, par. 24-25.

³⁴ Žalba, par. 26.

³⁵ *Ibid.*

³⁶ Odgovor, par. 10.

³⁷ Odgovor, par. 11.

³⁸ Pobjijana odluka, str. 7.

odobrenja za privremeno puštanje na slobodu izuzev ako se ne primijene dodatne garancije kojima bi se otklonio rizik bjekstva i ako optuženi ne pokaže ubjedljivije humanitarne razloge u prilog Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu.³⁹

14. Kada je riječ o pitanju dodatnih garancija, Pretresno vijeće je izričito podsjetilo na zaključak iz Odluke Žalbenog vijeća od 11. marta 2008. o tome da su garancije koja je u Odluci od 19. februara 2008. navelo Pretresno vijeće nedovoljna u svjetlu Odluke na osnovu pravila 98bis.⁴⁰ U skladu s ovim zaključkom, Pretresno vijeće je odredilo dodatne uslove za privremeno puštanje optuženog na slobodu, za koje je smatralo da otklanjaju rizik bjekstva; naime, to da se on svakog dana u određeno vrijeme prijavljuje redarstvenim vlastima i da hrvatske vlasti svaka tri dana podnose izvještaje o stanju.⁴¹ Pored toga, kako je gore bilo riječi, Pretresno vijeće je konstatovalo da je optuženi pokazao nove i dovoljno ubjedljive humanitarne razloge koji govore u prilog odobravanju Zahtjeva za privremeno puštanje na slobodu.

15. U svjetlu gorenavedenog Žalbeno vijeće smatra da tužilaštvo nije pokazalo da je Pretresno vijeće načinilo ikakvu prepoznatljivu grešku u razmatranju uticaja Odluke na osnovu pravila 98bis kada je odobrilo privremeno puštanje optuženog na slobodu.

(B) Humanitarni razlozi za privremeno puštanje na slobodu

16. Tužilac tvrdi da se Žalbeno vijeće u Odluci Žalbenog vijeća od 11. marta 2008. već pozabavilo zdravstvenim stanjem članova porodice optuženog i zaključilo da ono ne predstavlja dovoljno ubjedljiv humanitarni razlog za puštanje na slobodu.⁴² Tužilac tvrdi da su razlozi na kojima insistira optuženi i dalje nedovoljni uprkos ažuriranim informacijama navedenim u Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu.⁴³ Pored toga, tužilac tvrdi da dužina privremenog boravka na slobodi koju je naložilo Pretresno vijeće, naime, dvije sedmice, nerazumno velika i nema nikakve veze sa stanjem članova porodice optuženog.⁴⁴ U prilog ovom stavu, tužilac napominje da je Pretresno vijeće u predmetu *Tužilac protiv Milutinovića i drugih* odobrilo optuženom Nikoli Šainoviću privremeno puštanje na slobodu

³⁹ *Ibid.*

⁴⁰ Pobjana odluka, str. 8.

⁴¹ *Ibid.*

⁴² Žalba, par. 17.

⁴³ Žalba, par. 19.

⁴⁴ Žalba, par. 20. *Vidi Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87, Nalog o izmeni odluke po Šainovićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. april 2008., str. 2.

Prijevod

na period od pet dana, uključujući vrijeme putovanja kako bi se tom optuženom omogućilo da prisustvuje majčinoj sahrani.⁴⁵

17. U odgovoru, odbrana tvrdi da je Pretresno vijeće odobrilo Zahtjev za privremeno puštanje na slobodu na osnovu novih humanitarnih okolnosti; naime, hospitalizacije kćerke i punice optuženog.⁴⁶ Odbrana tvrdi da ovi novi humanitarni razlozi nisu bili predloženi Žalbenom vijeću kada je ono donijelo Odluku Žalbenog vijeća od 11. marta 2008.; stoga, ono nije imalo priliku da riješi da li oni predstavljaju dovoljno ubjedljivu humanitarnu osnovu za privremeno puštanje na slobodu.⁴⁷ Odbrana napominje da je Pretresno vijeće konstatovalo da su u Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu iznesene nove humanitarne okolnosti, koje su tako ozbiljnog karaktera da govore u prilog davanju odobrenja za privremeno puštanje na slobodu.⁴⁸ Odbrana navodi da je davanje odobrenja za privremeno puštanje na slobodu od strane Pretresnog vijeća u skladu s tim bilo primjereno.⁴⁹ Kada je riječ o dužini privremenog boravka na slobodi, odbrana tvrdi da je odobrenje Pretresnog vijeća za period od dvije sedmice primjereno i srazmjerno.⁵⁰ Odbrana tvrdi da je usporedba ovog predmeta s predmetom Nikole Šainovića neumjesna budući da se ti predmeti razlikuju po tome što je Šainović zatražio privremeno puštanje na slobodu samo na period od pet dana, pri čemu odbrana u predmetu *Tužilac protiv Milutinovića i drugih* trenutno iznosi svoje dokaze, tako da se može očekivati davanje odobrenja za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju.⁵¹

18. Pretresno vijeće je u Pobjijanoj odluci zaključilo da je neke humanitarne okolnosti koje je odbrana iznijela u Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu Žalbeno vijeće već razmotrilo i odbacilo u Odluci Žalbenog vijeća od 11. marta 2008.⁵² Međutim, Žalbeno vijeće je ispravno uočilo da se u Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu takođe navode nove okolnosti koje ni Pretresno ni Žalbeno vijeće ranije nisu nikada razmatrali.⁵³ Pretresno vijeće je posebno uzelo u obzir da ljekarska uvjerenja koja je podnio optuženi i u kojima se navodi da je njegova kćerka trenutno podvrgnuta bolničkom tretmanu uslijed nedavnih zdravstvenih tegoba i da je kod njegove osamdesetogodišnje punice dijagnosticiran relaps kanceroznog tumora

⁴⁵ *Ibid.*

⁴⁶ Odgovor, par. 7 i 9.

⁴⁷ Odgovor, par. 7.

⁴⁸ Odgovor, par. 8.

⁴⁹ Odgovor, par. 9.

⁵⁰ Odgovor, par. 13-15.

⁵¹ Odgovor, par. 14.

⁵² Pobjijana odluka, str. 7.

⁵³ *Ibid.*

Prijevod

koji iziskuje neodložnu hospitalizaciju.⁵⁴ Ove okolnosti nisu samo repetitivne u odnosu na informacije koje su već razmotrene nego predstavljaju i dokaz o dodatnim humanitarnim razlozima u prilog zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu.

19. Pretresno vijeće je konstatovalo da ove nove informacije u vezi s krajnje osjetljivim zdravstvenim stanjem kćerke i punice optuženog predstavljaju dovoljno uvjerljive humanitarne razloge za davanje odobrenja za privremeno puštanje optuženog na slobodu za period od dvije sedmice.⁵⁵ Žalbeno vijeće, pošto je razmotrilo dokaze predložene Pretresnom vijeću, konstatuje da Pretresno vijeće nije načinilo prepoznatljivu grešku kada je zaključilo da teško zdravstveno stanje članova uže porodice optuženog opravdava njegovo privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju.

20. Međutim, Žalbeno vijeće podsjeća da, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano iz ubjedljivih humanitarnih razloga, njegova dužina ipak treba biti srazmjerna okolnostima⁵⁶ – na primjer, potrebi da se posjeti teško oboljeli član porodice u bolnici opravdava bi privremeno puštanje na slobodu na vrijeme koje je dovoljno da bi se mogao posjetiti taj član porodice. Shodno tome, Pretresno vijeće se mora pozabaviti srazmjernošću između karaktera i težine okolnosti nekog konkretnog predmeta i trajanja traženog privremenog boravka na slobodi.⁵⁷ Žalbeno vijeće napominje da se Pretresno vijeće nije upustilo u takvo ocjenjivanje. U odsustvu tog ocjenjivanja Žalbeno vijeće nije uvjereno da opravdanja koja je ponudio optuženi opravdavaju dužinu privremenog boravka na slobodi koju je odobrilo Pretresno vijeće. Naprotiv, Pretresno vijeće koje pravilno koristi svoje diskreciono

⁵⁴ Pobjana odluka, str. 7-8.

⁵⁵ Pobjana odluka, str. 8-9.

⁵⁶ *Vidi Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.8, Odluka po žalbi tužioca na "Odluku po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića" od 7. aprila 2008., 25. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Prličem), par. 16. *Vidi takođe Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po žalbi tužioca na "Odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008.", 21. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Petkovićem); *Tužilac protiv Hadžihasanovića i Kubure*, predmet br. IT-01-47-T, Odluka po zahtjevima Envera Hadžihasanovića i Amira Kubure za privremeno puštanje na slobodu, 19. juli 2005., koja je donesena u periodu između okončanja izvođenja dokaza odbrane i donošenja presude, i u kojoj je Pretresno vijeće konstatovalo da "u ovoj fazi postupka postoji povećani rizik bjekstva, posebno nakon što je tužilaštvo zatražilo proglašenje krivice po svim optužbama"; "završno obraćanje tužilaštva i kazna koja je tom prilikom zatražena [...] mogu prouzrokovati veliki psihološki pritisak na optužene"; "druga vijeća Međunarodnog suda zaključila su da da blizina datuma kada se očekuje početak suđenja može biti argument protiv donošenja odluke o puštanju na slobodu"; "Vijeće dijeli ovo stanovište i konstatuje da puštanje na slobodu na cjelokupan period koji prethodi donošenju presude bilo neprimjereno i dovelo do isuviše velikog rizika bjekstva"; "period od 12 dana za svakog od optuženih u značajnoj mjeri smanjuje rizik bjekstva za razliku od dužeg perioda"; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-07-85-T, Odluka po Lazarevićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 15. april 2008., par. 16 i 18, u kojoj je Pretresno vijeće II zaključilo da bi "na osnovu uvjerljivih humanitarnih razloga iznetih u Zahtevu [...] bilo primereno da se optuženi privremeno pusti na slobodu u kraćem trajanju", konkretno na sedam dana.

⁵⁷ *Vidi Odluku u vezi s Prličem*, par. 18. *Vidi takođe Odluku u vezi s Petkovićem*, par. 17.

ovlaštenje trebalo bi odobriti privremeno puštanje na slobodu na period koji ne bi bio duži od vremena koje je optuženom potrebno da posjeti oboljele članove svoje porodice. *Prijevod*

V. DISPOZITIV

21. Na osnovu gorenavedenog, Žalbeno vijeće, uz djelimično protivljenje sudije Güneya, djelimično **ODOBRAVA** Žalbu i **VRAĆA** Pobijanu odluku Pretresnom vijeću na ponovno odlučivanje o trajanju privremenog boravka na slobodi koji je odobren optuženom i svim aranžmanima u vezi s tim.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija Fausto Pocar,
predsjedavajući

Dana 29. aprila 2008.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

DJELIMIČNO PROTIVNO MIŠLJENJE SUDIJE GÜNEYA

1. U mojim Djelimično protivnim mišljenjima priloženim Odluci u vezi s Petkovićem¹ i Odluci u vezi s Prličem² izrazio sam svoje neslaganje s tumačenjem Odluke Žalbenog vijeća od 11. marta 2008.³ koje je dala većina sudija i koje za posljedicu ima nametanje dodatnog uslova "dovoljno uvjerljivih humanitarnih razloga" pored dva kriterijuma navedena u pravilu 65(B) Pravilnika, što je u suprotnosti s Pravilnikom, kao i s dalje važećom pretpostavkom nevinosti i čime se efektivno suspenduje diskreciono ovlaštenje koje Pretresnom vijeću daje Pravilnik. Premda se u ovom slučaju slažem sa zaključkom da "Pretresno vijeće nije načinilo prepoznatljivu grešku kada je zaključilo da teško zdravstveno stanje članova uže porodice optuženog opravdava njegovo privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju",⁴ uz dužno poštovanje izražavam neslaganje s oslanjanjem većine sudija na novoizgrađeni standard "dovoljno ubjedljivih humanitarnih razloga".⁵ Pored toga, kao i u Odluci u vezi s Prličem,⁶ zbog neuobičajeno strogog standarda izričitosti koji većina sudija traži za odluke u vezi s privremenim puštanjem na slobodu u postupku poslije donošenja odluke na osnovu pravila 98*bis* i nepotrebnog zadiranja većine sudija u primjenu diskrecionog ovlaštenja Pretresnog vijeća, ne mogu podržati zaključak većine sudija u vezi s dužinom privremenog boravka Brune Stojića na slobodi.

2. Budući da nova prepreka koju je obrazložila većina sudija u Odluci u vezi s Petkovićem,⁷ koja je podržana u Odluci u vezi s Prličem,⁸ kao i u Odluci većine sudija,⁹ poništava značajne razlike u obavezama i interesima slobode koje postoje između osuđenih osoba i osoba koje i dalje uživaju pravo na pretpostavku nevinosti na osnovu člana 21(3)

¹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po žalbi tužioca na "Odluku po zahtjevu optuženiog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu "od 31. marta 2008., 21. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Petkovićem), Djelimično protivno mišljenje sudije Güneya (dalje u tekstu: Djelimično protivno mišljenje u vezi s Petkovićem).

² *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.8, Odluka po žalbi tužioca na "Odluku po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića" od 7. aprila 2008., 25. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Prličem), Djelimično protivno mišljenje sudije Güneya (dalje u tekstu: Djelimično protivno mišljenje u vezi s Prličem).

³ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.8, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića, 11. mart 2008. (Odluka Žalbenog vijeća od 11. marta 2008.), par. 21. Želio bih precizirati da nisam bio član Vijeća koje je donijelo tu odluku.

⁴ Odluka većine sudija, par. 19.

⁵ Odluka većine sudija, par. 13, 14, 19, 20 i fusnota 56. Sastav Vijeća u ovom slučaju identičan je onom u Odlukama u vezi s Petkovićem i Prličem.

⁶ Djelimično protivno mišljenje u vezi s Prličem, par. 1, 8-10; Vidi takođe Odluku u vezi s Prličem, par. 18-19.

⁷ Odluka u vezi s Petkovićem, par. 15, 17, 19-20 i Dispozitiv.

⁸ Odluka u vezi s Prličem, par. 14, 16.

⁹ Odluka većine sudija, par. 13, 14, 19, 20 i fusnota 56..

Prijevod

Statuta, osjećam se obaveznim da na ovom mjestu ponovim argumente koje sam iznio u mojim Djelimično protivnim mišljenjima.

3. Na osnovu pravila 65(B) Pravilnika, "Pretno vijeće može izdati nalog za puštanje na slobodu samo [...] ako se uvjerilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu".¹⁰ Kada se uvjeri da su ova dva uslova ispunjena, pretresno vijeće može primijeniti svoje diskreciono ovlaštenje da odobri privremeno puštanje na slobodu. Pritom ono mora uzeti u obzir sve relevantne faktore.¹¹ Postojanje humanitarnih razloga može predstavljati istaknut i relevantan faktor prilikom utvrđivanja da li treba primijeniti diskreciono ovlaštenje za davanje odobrenje za privremeno puštanje na slobodu. Ovi humanitarni razlozi "moraju se ocjenjivati" u "kontekstu" dva uslova iz pravila 65(B),¹² a "[t]ežina koja se pridaje humanitarnim razlozima kao opravdanju za privremeno puštanje na slobodu razlikuje se od jednog do drugog optuženog zavisno od svih okolnosti konkretnog slučaja".¹³

4. Odluka većine sudija oslanja se na tumačenje Odluke Žalbenog vijeća od 11. marta 2008. u Odluci u vezi s Petkovićem,¹⁴ prema kom ona postavlja viši kriterijum koji pretresno vijeće mora ispuniti prilikom primjene svog diskrecionog ovlaštenja da odobri privremeno puštanje nekog optuženog na slobodu poslije donošenja odluke na osnovu pravila 98bis. Po mišljenju većine sudije, čak i ukoliko su dva uslova iz pravila 65(B) Pravilnika ispunjena, nakon donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, pretresno vijeće mora i dalje utvrditi postojanje dovoljno uvjerljivih humanitarnih razloga da bi moglo primijeniti svoje diskreciono ovlaštenje u prilog privremenom puštanju na slobodu.¹⁵

5. Međutim, pravilo 65(B) nigdje ne zahtjeva humanitarna opravdanja za privremeno puštanje na slobodu neke osobe koja nije osuđena. Za razliku od osuđenih osoba, ne postoji

¹⁰ *Tužilac protiv Ljube Boškskog i Johana Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.4, Odluka po interlokutornoj žalbi Johana Tarčulovskog u vezi s privremenim puštanjem na slobodu, 27. juli 2007. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Tarčulovskim), par. 14.

¹¹ *Vidi* Odluku većine sudija, par. 10.

¹² Odluka u vezi s Tarčulovskim, par. 14.

¹³ *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007., par. 20.

¹⁴ Odluka u vezi s Petkovićem, par. 15, 17, 19-20 i Dispozitiv; Odluka Žalbenog vijeća od 11. marta 2008., par. 21; *Vidi* takode Odluku u predmetu *Prlić*, par. 14, 16.

¹⁵ Odluka većine sudija, par. 13, 14, 19, 20 i fusnota 56.

Prijevod

uslov dodatnih "posebnih okolnosti",¹⁶ budući da se teret koji snosi pravomoćno osuđena osoba nakon cjelovite evaluacije i presuđenja nužno razlikuje od tereta koji snosi osoba za koju još važi prstpostavka nevinosti. Stoga, nametanjem novog, višeg standarda "dovoljno uvjerljivih humanitarnih odluka" poslije donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, većina u stvari nameće jedan oblik uslova "posebnih okolnosti", koji važi sa osuđene osobe, na osobe koje nisu proglašene krivim nakon potpunog postupka i ocjene na suđenju. To predstavlja ponovno uvođenje, u postupku nakon donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, kriterijuma "izuzetnih okolnosti" koji je Pravilnik predviđao za privremeno puštanja nekog optuženog do početka suđenja, a koji je ukinut izmjenama i dopunama od 17. novembra 1999.¹⁷ Shodno tome, novoizgrađeni standard "dovoljno uvjerljivih" humanitarnih razloga u suprotnosti je kako s Pravilnikom tako i dalje važećom pretpostavkom nevinosti optuženih do kraja suđenja.

6. Budući da ne postoji kriterij humanitarnih razloga, a još manje "dovoljno uvjerljivih" humanitarnih razloga, u skladu s pravilom 65(B) Pravilnika, postoji, po mom skromnom mišljenju, samo jedno prihvatljivo tumačenje Odluke od 11. marta 2008.¹⁸ Ako, nakon što razmotri sve okolnosti predmeta i posljedice značajnih promjena okolnosti predviđenih Odlukom na osnovu pravila 98bis, Pretresno vijeće ne može isključiti postojanje rizika ili opasnosti bjekstva, onda dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi, zajedno s potrebnim i dovoljnim mjerama za ublažavanje eventualnog rizika ili opasnosti, mogu predstavljati osnovu za rješavanje neizvjesnosti i sumnje u prilog privremenom puštanju na slobodu. Ovo bi bio slučaj, na primjer, kada bi Pretresno vijeće, nakon donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, donijelo zaključak o daljnjem postojanju rizika bjekstva, ali uprkos tome odlučilo da odobri privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju kako bi optuženi mogao prisustvovati

¹⁶ Pravilo 65(I)(iii) Pravilnika. Vidi takođe *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-A, Odluka po zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, 2. april 2008. (javna redigovana verzija), par. 11-12, u kojoj je Žalbeno vijeće konstatovalo da "[s]pecifičnost žalbene faze odražava se u pravilu 65 (I)(iii) Pravilnika, koje predviđa jedan dodatni kriterij, tj. da 'postoje posebne okolnosti koje opravdavaju takvo puštanje' i da je 'pojam ubedljivog opravdanja tesno povezan s obimom posebnih okolnosti koje mogu služiti kao opravdanje za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti u žalbenoj fazi postupka pred Međunarodnim sudom' i da je '[j]u smislu pravila 65(I)(iii) Pravilnika, [...] pojam ubedljivog opravdanja tesno povezan s obimom posebnih okolnosti'".

¹⁷ IT/32/REV.17. Prije ove izmjene i dopune Pravilnika, pravilo 65(B) je predviđalo (IT/32/REV.16, 2. juli 1999. (naglasak dodat):

(B) Pretresno vijeće može izdati nalog za puštanje na slobodu **samo u izuzetnim okolnostima** nakon što zemlji-domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uvjerilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu.

¹⁸ Odluka od 11. marta 2008., par. 21. Za ilustraciju ovog stava vidi *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.6, Obrazloženje Odluke po Hitnoj žalbi tužilaštva na Odluku po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Pušića, izdato 14. aprila 2008., 23. april 2008., javna redigovana verzija, par. 14-15

Prijevod

pokopu svog djeteta, uzimajući u obzir to da su humanitarni razlozi tako uvjerljivi da rizik ili opasnost bjekstva uz stroge mjere mogu biti ublaženi. Zaista, po mom mišljenju, Žalbena vijeće je u Odluci od 11. marta 2008. zahtijevalo postojanje dovoljno uvjerljivih humanitarnih razloga zbog toga što Pretresno vijeće nije procijenilo posljedice svoje Odluke na osnovu pravila 98*bis* u skladu s dva kriterija iz pravila 65(B) Pravilnika, što dovodi do manjka jasnoće u pogledu postojanja rizika ili opasnosti bjekstva. Tek tada je Žalbena vijeće, suočeno sa situacijom u kojoj se rizik ili opasnost ne bi mogli isključiti, zahtijevalo dovoljno uvjerljive humanitarne razloge¹⁹

7. U ovom slučaju, Pretresno vijeće je zaključilo da su kriteriji iz pravila 65(B) Pravilnika ispunjeni.²⁰ Pretresno vijeće stoga nije bilo u situaciji u kojoj se moralo uvjeriti da postoje uvjerljivi humanitarni razlozi za primjenu diskrecionog ovlaštenja u prilog privremenom puštanju na slobodu. Ono je trebalo samo slobodno ocijeniti sve okolnosti u predmetu i utvrditi da li postoje faktori u prilog privremenom puštanju na slobodu, što je i učinilo.

8. U Odluci većine sudija dalje se navodi da "čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano iz ubjedljivih humanitarnih razloga, njegova dužina ipak treba biti srazmjerna okolnostima".²¹ Ja smatram da bi privremeno puštanje na slobodu zaista trebalo biti srazmjerno okolnostima predmeta - uključujući, između ostalog, humanitarne okolnosti. Dalje se slažem s većinom sudija da se Pretresno vijeće nije izričito "pozabavi[lo] srazmjernošću između karaktera i težine okolnosti [ovog] konkretnog predmeta i trajanja traženog privremenog boravka na slobodi".²² Međutim, ja vjerujem da je u Pobjanoj odluci implicitno da Pretresno vijeće jeste razmotrilo uticaj svih okolnosti u ovom predmetu – uključujući, između ostalog, humanitarne razloge – kada je utvrđivalo trajanje perioda privremenog puštanja na slobodu. Ipak, u Odluci većine se konstatuje da "[u] odsustvu tog ocjenjivanja Žalbena vijeće nije uvjeren da opravdanja koja je ponudio optuženi opravdavaju dužinu privremenog boravka na slobodi koju je odobrilo Pretresno vijeće".²³ Iako prihvatom da bi to obrazloženo mišljenje moglo biti korisno, pa čak u nekim prilikama i obavezno, mišljenja sam da, tražeći u ovom slučaju izričito obrazloženje, većina sudija nameće nerazumno strog

¹⁹ Odluka Žalbenog vijeća od 11. marta 2008., par. 19-21.

²⁰ Pobjana odluka, str. 8-9.

²¹ Odluka većine sudija, par. 20 (fusnota izostavljena).

²² Odluka većine sudija, par. 20 (fusnota izostavljena).

²³ Odluka većine sudija, par. 20.

Prijevod

standard izričitosti u kontekstu privremenog puštanja na slobodu u periodu poslije donošenja odluke na osnovu pravila 98*bis* koji nije opštepropisan za obrazloženje odluka.²⁴

9. Pored toga, zaključujući da bi "[p]retresno vijeće koje pravilno koristi svoje diskreciono ovlaštenje trebalo [...] odobriti privremeno puštanje na slobodu na period koji ne bi bio duži od vremena koje je optuženom potrebno da posjeti oboljele članove svoje porodice",²⁵ većina sudija jasno sugerira da period privremenog boravka na slobodi od dvije sedmice koji je odobren Bruni Stojiću predugačak. U ovom pogledu, smatram neophodnim podsjetiti da teret dokazivanja da je pretresno vijeće načinilo prepoznatljivu grešku ili zloupotrijebilo diskreciono ovlaštenje počiva na strani koja ulaže prigovor.²⁶ U ovom slučaju, tužilaštvo se ograničava na tvrdnju da je "dužina privremenog boravka na slobodi koju je naložilo Pretresno vijeće (dvije sedmice) nerazumno velika i nema nikakve veze sa stanjem članova Stojićeve porodice", i, skrećući pažnju Žalbenog vijeća na jednu odluku koja je donesena u drugom predmetu čak se i ne osvrćući na sličnosti ili razlike koje postoje između dva predmeta.²⁷ Kako je napomenuto u Odluci većine sudija, "odluke po zahtjevima za privremeno puštanje na slobodu sadrže mnoštvo činjenica a slučajevi se razmatraju na pojedinačnoj osnovi u svjetlu konkretnih prilika svakog optuženog ponaosob".²⁸ Stoga, poređenje različitih odluka kojima se odobrava privremeno puštanje na slobodu u različitim predmetima ima veoma malu ili nikakvu relevantnost. Pored toga, tužilaštvo čak i ne pokušava da objasni zašto je dužina perioda od dvije sedmice "nerazumno velika i nema nikakve veze sa stanjem članova [Stojićeve]

²⁴ Vidi npr. *Tužilac protiv Radoslava Brđanina*, predmet br. IT-99-36-A, Presuda, 3. april 2007., par. 39 (gdje podsjeća na sljedeće: "[I]ako Pretresno vijeće ima stalnu obavezu da da pismeno obrazloženje nije dužno da opisuje svaki korak svog razmišljanja za svaki pojedini zaključak koji donese") (unutrašnji znaci navoda izostavljeni); *Tužilac protiv Milomira Stakića*, predmet br. IT-97-24-A, Presuda, 22. mart 2006., par. 47 (gdje se napominje da se "Pretresno vijeće nije posebno bavilo pitanjem da li uslovi koji su vladali u zatočeničkim logorima i konvojima za deportaciju predstavljaju dokaz za postojanje namjere da se zajednica uništi nametanjem nepodnošljivih životnih uslova", ali obrazlaže da "pretresno vijeće ne mora formulirati svaki korak preduzet prilikom analize"); *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-AR73.1, Odluka po interlokutornim žalbama na odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno i tužiočevom katalogu činjenica o kojima su se strane složile, 26. juni 2000., par. 14 (gdje napominje sljedeće: "Iako Pretresno vijeće nije izričito navelo da li predložene činjenice navedene pod brojevima od 56 do 181 imaju ikakvu relevantnost za ovaj predmet - izuzev kada je riječ o onima kojima se dokazuju krivična djela počinjena pod Galičevom komandom - takav zaključak mogao bi se izvesti iz Pobjijane odluke"); *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.2, Odluka po zajedničkoj interlokutornoj žalbi odbrane u vezi sa statusom Richarda Butlera kao svjedoka-vještaka, 30. januar 2008., par. 25 (gdje se navodi sljedeće: "Što se tiče argumenta žalilaca u vezi sa propustom Pretresnog vijeća da razmotri razlike i/ili sličnosti između situacija Cooa i Butlera, Žalbeno vijeće podsjeća da je utvrđeno u praksi da pretresna vijeća nisu dužna da objašnjavaju svaki korak u svom rezonovanju prilikom donošenja određene ocjene" (fusnota izostavljena)).

²⁵ Odluka većine sudija, par. 20.

²⁶ Vidi Odluku većine sudija, par. 7.

²⁷ Žalba, par. 20 (fusnota izostavljena).

²⁸ Odluka većine sudija, par. 9 (fusnota izostavljena).

Prijevod

porodice".²⁹ Na osnovu gorenavedenog, ne mislim da je tužilaštvo iznijelo svoj teret i sam taj razlog trebao bi biti dovoljan za odbijanje Žalbe.

10. Štaviše, primjećujem da, nakon što je odvagalo različite okolnosti u ovom predmetu, naime (1) odsustvo rizika ili opasnosti bjekstva uprkos značajnim promjenama okolnosti izazvanim Odlukom na osnovu pravila 98bis, (2) "krajnje teško" stanje Prličevog oca i brata koje predstavlja "ozbiljne humanitarne okolnosti", (3) povoljan učinak prisustva Brune Stojića pored supruge, i (4) striktna dodatne garancije za pojavljivanje na suđenju,³⁰ Pretresno vijeće je odobrilo privremeni puštanje Brune Stojića na slobodu u kraćem trajanju (dvije sedmice uključujući vrijeme provedeno na putu).³¹ S obzirom na široka diskreciona ovlaštenja koja su povjerena pretresnim vijećima,³² ja ne mogu razabrati nijednu prepoznatljivu grešku ili zloupotrebu diskrecionog ovlaštenja Pretresnog vijeća u njegovom utvrđivanju dužine privremenog boravka na slobodi. Mišljenja sam da većina nepotrebno zadire u diskreciono ovlaštenje Pretresnog vijeća nalažući "period [privremenog puštanja na slobodu] koji nije duži od vremena koje je optuženom potrebno da posjeti oboljele članove svoje porodice".³³ Standard žalbenog preispitivanja ne ogleda se u tome da li se sudije Žalbenog vijeća slažu s diskrecionom odlukom nego u tome da li je Pretresno vijeće "pravilno primijenilo svoje diskreciono ovlaštenje donoseći tu odluku".³⁴ Ja mislim da je Pretresno vijeće u Pobjijanoj odluci učinilo upravo to.

²⁹ Žalba, par. 20 (fusnota izostavljena). U stvari, tužilac samo ponavlja isti argument, formulisan na potpuno isti način kao u njegovoj žalbi na Odluku po zahtjevu optuženog Prlića za privremeno puštanje na slobodu (*Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T) donesenoj 7. aprila 2008. (*Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.8, Žalba tužioca na Odluku po zahtjevu optuženog Prlića za privremeno puštanje na slobodu od 7. aprila 2008., 8. april 2008., par. 21).

³⁰ Pobjijana odluka, str. 7-9.

³¹ Pobjijana odluka, povjerljivi Dodatak.

³² *Vidi* Odluku većine, par. 7. "Diskreciono pravo Pretresnog vijeća u tim odlukama se poštuje zato što 'on[e] počiva[ju] na direktnim saznanjima Pretresnog veća o svakodnevnom postupanju strana u postupku i praktičnim zahtevima predmeta i iziskuj[u] složeno uravnotežavanje neopipljivih faktora pri formulisanoj naloga specifičnih za dotični predmet kako bi se valjano regulisao izuzetno promenljiv sklop procedura koje podrazumeva suđenje.'" (*Tužilac protiv Žaravka Tolimira i drugih*, predmet br. IT-04-80-AR73.1, Odluka po interlokutornoj žalbi Radivoja Miletića na Odluku Pretresnog vijeća o spajanju postupaka, 27. januar 2006., par. 4; *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR73.7, Odluka po interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog veća o dodeli branioca, 1. novembar 2004., par. 9).

³³ Odluka većine sudija, par. 20.

³⁴ *Vidi* Odluku većine, par. 6.

Prijevod

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/

Mehmet Güney,

sudija

Dana 29. aprila 2008.

U Haagu,

Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]